

Szczecin dnia 14. 04. 2024

Prof. dr hab. Kamil Kuskowski
Wydział Sztuki Mediów
Akademia Sztuki w Szczecinie

Recenzja w postępowaniu o nadanie tytułu doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki, dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki wszczętym za pośrednictwem Rady Doskonałości Naukowej przez Radę Dyscypliny Artystycznej Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie na wniosek dr Adama Dudka

W związku z powierzeniem mojej osobie funkcji recenzenta w w/w przewodzie o nadanie stopnia doktora habilitowanego, działając w oparciu o art. 219 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 z późniejszymi zmianami przedkładam ocenę dorobku oraz osiągnięć artystycznych kandydata do stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie Sztuki w dyscyplinie Sztuki Plastyczne i Konserwacja Dzieł Sztuki.

Podstawowe dane o kandydacie

Dr Adam Dudek jest absolwentem Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych w Dąbrowie Górniczej.

W latach 1988-1992 studiował w filii Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie na Wydziale Grafiki w Katowicach, dyplom pod kierunkiem prof. Michała Klisia aneks w pracowni malarstwa prof. Jana Dubiela

W roku 2018 uzyskał stopień doktora sztuki w dziedzinie sztuk plastycznych w dyscyplinie sztuki piękne nadany uchwałą Rady Wydziału Grafiki Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie z dnia 21. 11. 2018 na podstawie rozprawy doktorskiej pt. *Czarodziejska góra, czyli opera*

patologiczna, promotor: prof. Błażej Ostoja Lniski; recenzenci: prof. Wiesław Łuczaj, dr hab. Jacek Staniszewski.

W latach 2016-2018 prowadził zajęcia na Wydziale Grafiki ASP w Warszawie prowadząc zajęcia z typografii kinetycznej dla III roku studiów niestacjonarnych I stopnia.

Od 2019 do teraz pracuję na Wydziale Sztuki Mediów ASP w Warszawie, gdzie prowadzi zajęcia dla I, II i III roku niestacjonarnych studiów I stopnia w ramach pracowni: kompozycji brył i płaszczyzn, relacji czasoprzestrzennych (dyplomująca), manipulacji czasoprzestrzennych.

Jest też wykładowcą na Wydziale Sztuki Nowych Mediów PJATK w Warszawie, gdzie prowadzi zajęcia z przedmiotu typografia kinetyczna dla studentów III roku studiów stacjonarnych I stopnia

Dorobek artystyczny.

Dorobek artystyczny Adama Dudka można podzielić na dwa obszary: realizacje w obszarze szeroko pojętej sztuki obrazu ruchomego (prace o charakterze wideo-instalacji, wideo-artu czy scenografii oraz projektowania graficznego).

Na swoim koncie ma liczne nagrody związane z pracą projektanta w szeroko rozumianej branży reklamy m.in. Festiwalu Twórców Reklamy Złote Orły oraz Festiwalu Twórców Reklamy Kreatura dwukrotnie jego publikacje były nominowane w prestiżowym konkursie PTWK *Najpiękniejsza książka roku*. Od 2013 roku jest też autorem identyfikacji wizualnej kolejnych edycji Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Współczesnej Warszawska Jesień.

Swoje realizacje związane ze sztuką wideo prezentował w ramach licznych festiwali (m.in. Festiwalu Nostalgia w Poznaniu, Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Współczesnej Warszawska Jesień, Festiwalu Singfest Nova Civitas w Wiener Neustadt, Lausitz Festival w Bad Muskau, Baltic Opera Festival w Gdańsku) oraz w obiegu instytucyjnym.

Dr Adam Dudek wypracował swój własny język wypowiedzi artystycznej cechujący się dbałością o formę plastyczną i umiejętność współpracy z artystami reprezentującymi inne obszary działalności artystycznej w szczególności muzyki. Jego prace wideo zakorzenione są w tradycji sztuki awangardowej, artysta niezwykle świadomie używa wizualnych kodów (*Czarodziejska góra, czyli opera patologiczna (2018)*; *Oblicze morza (2020)*; *Apokalipsa (2021)*). Inną ważną cechą jego realizacji, które stają się dopełnieniem twórczości innych artystów z którymi współpracuje jest umiejętność balansowania, w taki sposób by żaden z elementów, nie dominował nad całością. W ten sposób udaje mu się uzyskać koherentność przekazu artystycznego. Jeżeli

zaś chodzi o liczne realizacje z zakresu projektowania graficznego, są one wykonane na najwyższym poziomie profesjonalizmu związanego z rozumieniem potrzeb zarówno zleceniodawcy jak i adresata-odbiorcy przy jednoczesnej dbałości o formę i zachowanie właściwych proporcji w odniesieniu do budowania czytelności komunikatu wizualnego.

Ocena osiągnięcia wskazanego jako podstawa w niniejszym postępowaniu

Dr Adam Dudek jako najważniejsze osiągnięcie zrealizowane po doktoracie wskazał spektakl *Apokalipsa* z 2021 zrealizowany do muzyki Gustava Mahlera i Aleksandra Nowaka w wykonaniu Tomasza Koniecznego bas-baryton oraz Lecha Napierały – fortepian. Habilitant w tym spektaklu pełnił rolę reżysera, scenografa i producenta premiera spektaklu odbyła się w Muzeum Powstania Warszawskiego. Spektakl powstał z inicjatywy Tomasza Koniecznego z którym artysta współpracuje od 2013. W skład tego spektaklu wchodziły Treny Dziecięce Mahlera połączone ze specjalnie na tę okazję zamówionymi pieśniami Aleksandra Nowaka do poezji Krzysztofa Kamila Baczyńskiego. W międzyczasie ukazało się nagranie muzyki na płycie CD, której oprawę graficzną zaprojektował habilitant.

Adam Dudek jest współtwórcą tego przedsięwzięcia w warstwie reżyserskiej, jest jednym z pomysłodawców jego inscenizacji oraz autorem scenografii - instalacji wideo, która wyświetlana jest synchronicznie w trakcie spektaklu. *Apokalipsa* po warszawskiej prapremierze została wykonana w Münchner Künstlerhaus w Monachium, Musikverein w Wiedniu podczas Lausitz Festival w Bad Muskau oraz w rozbudowanej wersji orkiestrowej na deskach Opery Bałtyckiej.

Nie ulega wątpliwości, że habilitant ma świadomość roli nowych mediów w budowaniu scenografii teatralnych czy operowych. Realizacja tego eklektycznego spektaklu w formie eksperymentalnego monodramu łączy w sobie symfoniczność muzyki Mahlera z siłą słów Baczyńskiego, wyrażonych w ekspresji muzycznej Koniecznego i Nowaka, a to wszystko spięte w wideo scenografii Adama Dudka. Warstwę wizualną stanowią cztery obrazy wideo dopełnione elementami scenografii: *Kindertotenlieder*, *Spojrzenie*, *Wigilia*, *Śmierć* (tytuły zaczerpnięte z nazw plików)

Wszystkie cztery części wykorzystują symboliczny aspekt wizualności oparty na przemyślanym wykorzystaniu zapożyczeń z dokonań artystów awangardowych oraz plastycznych kodach ujawniających symboliczne znaczenie obrazu w budowania narracji spektaklu. Ważnym elementem spektaklu jest operowanie skalą i kontrastami co pozwala

uzyskać odpowiedni poziom ekspresji w budowaniu napięcia pomiędzy tym co wizualne a dźwiękowe.

Istota tej realizacja została wyrażona w sposób niezwykle przekonujący w tych słowach autora:

Od początku, kiedy zapoznawałem się z tymi literackimi treściami i dalej, słuchając pierwszych roboczych nagrań muzyki, pracując na planie filmowym i podczas montażu materiałów, potem uczestnicząc w sesjach nagraniowych do płyty, aż do ostatniego przedstawienia czułem trudny do zniesienia ciężar. Ciężar tragedii wstrząsająco wyrażającej się w poezji, muzyce i wykonaniu. I to wszystko chyba stanowi o szczególnej wartości tego artystycznego przedsięwzięcia. Będąc jego częścią, po prostu starałem się w niczym nie przeszkodzić. Jest to zresztą moje twórcze credo wykrystalizowane dzięki doświadczeniom.

Współtworząc, będąc zaproszony do współpracy przy intermedialnych projektach, staram się odkryć sens nadrzędny i podążać za nim, a chcąc dodać własny sens, próbuję nie przesłać nim tego pierwotnego. Pracując na rzecz muzyki, mam świadomość, że obraz, choćby nie miał szczególnej wartości, będzie miał zawsze większą siłę oddziaływania, większą atrakcyjność. Dlatego dążę do powściągliwości, aby zaproponowana przeze mnie forma nie wychodziła ponad, nie przesłaniała i dominowała całości w nieuprawniony sposób.

W tym kontekście wskazane osiągnięcie spełnia ustawowy wymóg znaczącego wkładu w rozwój dyscypliny cechuje je bowiem świadomość używania różnych mediów wyrażonego w zasadzie – „w sztuce wizualnej dźwięk dookreśla, wzmacnia i dramatyzuje to, co widać; w muzyce element wizualny staje się wzmocnieniem estetycznym kompozycji dźwięków”.

Konkluzja

Z perspektywy recenzenta oceniającego pracę będącą podstawą przewodu habilitacyjnego, muszę zauważyć, że mamy do czynienia z artystą niezwykle świadomym kontekstu, któremu przyporządkowuje medium artystyczne. Chciałbym też podkreślić, że mamy do czynienia z niezwykle konsekwentną postawą artystyczną opartą na niezwyklej świadomości zachodzących procesów w obszarze sztuk wizualnych i muzycznych oraz bardzo dobre wyczucie relacji interdyscyplinarnych. Świadczy to też o dojrzałości i umiejętności wykorzystywania warsztatu artysty z uwzględnieniem szczególnej roli odbiorcy w obszarze funkcjonowania dzieła sztuki.

W moim przekonaniu ustawowe kryterium wniesienia znacznego wkładu w rozwój dyscypliny poprzez realizację oryginalnego osiągnięcia artystycznego został w pełni spełniony.

Dr Adam Dudek zależnie od kontekstu potrafi pracować z różnymi mediami. Jest też artysta o ugruntowanej pozycji z bogatym dorobkiem artystycznym i projektowym oraz doświadczonym pedagogiem. Przedstawiony do oceny dorobek nie budzi żadnych wątpliwości i zrealizowany został na profesjonalnym poziomie.

Mając na uwadze pozytywną ocenę dzieła wskazanego jako podstawa postępowania pozytywnie opiniuję przedstawiony dorobek i uznaję przedstawienie kandydatury dr Adama Dudka do tytułu doktora habilitowanego za uzasadnione i spełniające warunki wskazanych w art. 219 ust. 1 Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce z 2018 z późn. zm.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Adam Dudek', is positioned in the lower right quadrant of the page. The signature is fluid and cursive.

